

EXPUNERERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normativ

Proiect de LEGE
privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002
privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1.	Descrierea situației actuale	Apa constituie o resursă naturală cu valoare economică în toate formele sale de utilizare/exploatare. Prin actele normative specifice, Administrația Națională „Apele Române” are calitatea de operator unic al resurselor de apă. Pentru a asigura resursele economico-financiare de gospodărire a apelor s-a instituit sistemul de plată care se făcea fără a exista o contorizare a consumurilor, plata făcându-se corelat cu prevederile actelor de reglementare în domeniul gospodăririi apelor (avize, autorizații etc.). În anul 1990 s-a creat Sistemul național unitar de prețuri, tarife și penalități în domeniul apelor, prin apariția Hotărârii Guvernului nr. 1001/1990 privind stabilirea unui sistem unitar de plăți pentru produsele și serviciile de gospodărire a apelor. Odată cu intrarea în vigoare a Legii apelor nr. 107/1996 se permitea „corectarea nivelului prețurilor și tarifelor numai în funcție de dinamica prețurilor”- inflație, fără a ține cont de nivelul cheltuielilor efectuate cu întreținerea și exploatarea Sistemului Național de Gospodărire a Apelor. Prețurile și tarifele pentru apa brută și serviciile specifice de gospodărire a apelor se stabileau și se ajustau de către Oficiul Concurenței care în general nu corespundea specificului din domeniul apelor. Principiul statuat nu ținea seama de cheltuielile permanente pentru asigurarea menținerii în siguranță a Sistemului Național de Gospodărire a Apelor. Ajustarea prețurilor și tarifelor se realiza după indicele prețurilor de consum și avea în vedere numai
----	------------------------------	--

acoperirea inflației fără a ține seama și de alți factori de corecție, cum ar fi variația volumului de apă brută prelevată și servicii prestate în funcție de utilizatori.

Odată cu aderarea României la UE, a trebuit să se pună în aplicare Directiva Europeană 2000/60/CE prin care se statuează ca principii de bază în gospodărirea apelor următoarele:

- Recuperarea integrală a costurilor managementului apei (cantitate și calitate);
- Utilizatorii finali de apă plătesc (operatori de gospodărire comunală, operatori economici industriali, operatori economici producători de energie electrică, irigații, acvacultură-piscicultură);
- Poluatorii apei (sub orice formă de poluare) plătesc;
- Stimularea beneficiarilor de resursă de apă în vederea protecției acestora.

Pentru punerea în aplicare a acestor principii, a fost necesară implementarea noului mecanism economic care s-a aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”. Prin aprobarea acestui act normativ s-au produs următoarele îmbunătățiri ale mecanismului economic care constau în:

- înlocuirea sistemului de prețuri, tarife și penalități cu sistemul de contribuții, plăți, bonificații și penalități, cu scopul asigurării veniturilor;
- încurajarea utilizatorilor în prognozarea corectă a necesarului de apă;
- penalizarea graduală a acelor operatori care se abat de la normele privind prelevarea apei brute și evacuarea apelor impurificate;
- acordarea de bonificații acelor operatori care manifestă preocupare pentru utilizarea rațională și protecția resurselor de apă.

Administrația Națională „Apele Române” este singura în drept să aplice acest sistem de contribuții, plăți, bonificații, tarife și penalități specifice gospodăririi apelor, tuturor utilizatorilor de apă, indiferent de deținătorul cu orice titlu al amenajării, precum și din sursele subterane, cu excepția celor pentru care sunt reglementări specifice în vigoare.

Pentru a-și realiza sarcinile Administrația Națională „Apele Române” are ca atribuții:

- cunoașterea, conservarea, utilizarea rațională, protecția, restaurarea și valorificarea resurselor de apă;
- administrarea, exploatarea și întreținerea rețelei naționale de observații și măsurători hidrologice, hidrogeologice și a infrastructurii „Sistemului Național de Gospodărire a Apelor”;
- întreținerea cursurilor de apă,
- organizarea activităților specifice de apărare împotriva inundațiilor;
- supravegherea calității resurselor de apă, de prevenire și de avertizare în caz de poluări accidentale;
- constituirea și gestionarea fondului național de date hidrologice, hidrogeologice și de gospodărire a apelor;
- implementarea Directivei Europene 2000/60/EC și a celorlalte directive ale Uniunii Europene în domeniul gospodăririi cantitative și calitative a apelor.

Pentru realizarea sarcinilor prin noul mecanism economic care constă într-un sistem de contribuții, plăți, bonificații, tarife și penalități specifice activității de gospodărire a resurselor de apă a fost emisă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 404/2003, cu modificările și completările ulterioare, unde se prevăd următoarele contribuții specifice:

- a) contribuția pentru utilizarea resurselor de apă pe categorii de resursă și utilizatori;
- b) contribuția pentru primirea apelor uzate în resursele de apă;
- c) contribuția pentru potențialul hidroenergetic asigurat prin barajele lacurilor de acumulare din administrarea Administrației Naționale „Apele Române”;
- d) contribuția pentru exploatarea agregatelor minerale din albiile și malurile cursurilor de apă.

Mecanismul economic specific gospodăririi apelor prevede aplicarea de penalități tuturor utilizatorilor la care se constată abateri de la prevederile reglementate, atât pentru depășirea cantităților de apă utilizate, a concentrațiilor și cantităților de substanțe impurificatoare evacuate în resursele de apă, cât și pentru încălcarea prevederilor din abonamentul încheiat cu Administrația Națională „Apele Române”. Bonificațiile se acordă utilizatorilor de apă care demonstrează, constant, o grijă deosebită pentru folosirea rațională și protecția calității

		apelor. Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” se impune în regim de maximă urgență pentru accelerarea ritmului de absorbție a fondurilor europene necesare realizării lucrărilor de gospodărire a apelor care au rol de apărare împotriva inundațiilor și de reducere a eroziunii costiere. În contextul Legii nr. 146/12.07.2010 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2010 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, se impune în mod imperios restructurarea sistemului de contribuții specifice de gospodărire a apelor pentru utilizarea resurselor de apă, având ca scop întărirea cadrului instituțional și administrativ pentru implementarea angajamentelor specifice și necesitatea raportării acestora către Comisia Europeană. Numai în acest mod se va putea demonstra în fața Comisiei Europene faptul că sunt asigurate sursele financiare pentru întreținerea lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor și de reducere a eroziunii costiere care vor finanțate prin fonduri europene. Întârzierea promovării prezentului act normativ ar conduce la neîndeplinirea obligațiilor asumate de România ca stat membru U.E. și la întârzierea absorbției fondurilor europene necesare realizării lucrărilor de gospodărire a apelor care au rol de apărare împotriva inundațiilor și de reducere a eroziunii costiere, precum și, ca o consecință, la efectele negative asupra mediului generate de lipsa acestor lucrări.
2.	Schimbări preconizate	Implementarea Directivei Europene 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de acțiune comunitar în domeniul politicii apei presupune respectarea principiilor generale: dezvoltare durabilă; precauție și prevenție; beneficiarul plătește și poluatorul plătește, dar și introducerea unui tratament egal al utilizatorilor de apă de suprafață, toate acestea având ca final eliminarea discriminării între categoriile de consumatori. Prin prezentul proiect de Ordonanță de urgență, se propune modificarea sistemului de contribuții prin restructurarea contribuțiilor specifice de gospodărire a apelor, doar pe două mari categorii de tipuri de resurse de apă: • apă de suprafață; • apă din subteran, și nu pe trei categorii cum era:

		• râuri, lacuri naturale și lacuri de acumulare amenajate, indiferent de deținător; • Dunăre; • apă din subteran. Structurarea pe cele două mari categorii de tipuri de resursă de apă este în conformitate cu practica europeană, dar aduce și un plus de echitate, deoarece Marea Neagră, Dunărea și celelalte ape de suprafață trebuie tratate în mod egal. Astfel dispar diferențele privind valorile contribuțiilor ce trebuie achitate de agenții economici – utilizatori ai resurselor de apă, funcție de tipul resursei de apă: Marea Neagră, Dunăre sau orice altă apă de suprafață, situație care poate fi considerată ca fiind subvenție mascată și care poate perturba mediul concurențial. Se va elimina diferența între utilizatorii volumelor de apă pentru agricultură sau acvacultură, pornind de la realitatea că aceștia au activități cu profil similar. Se va separa contribuția pentru apa utilizată în activitatea de transport naval pe canal navigabil de ceilalți agenți economici care utilizează apa de suprafață. Având în vedere cele prezentate mai sus, propunem următoarea structură a contribuțiilor pentru utilizarea resurselor de apă pe categorii de utilizatori: <i>A. Contribuții pentru utilizarea resurselor de apa pe categorii de surse și de utilizatori</i> A.1. Resurse de apă de suprafață (Marea Neagră, Dunăre, râuri interioare, lacuri naturale și lacuri de acumulare amenajate indiferent de deținător) 1.1. Operatori economici (inclusiv servicii de gospodărie comunală), instituții publice, unități de cult, agrozootehnici de tip industrial și alții; 1.2. Operatori economici producători de energie electrică și termică prin termocentrale în regim de recirculare maxim tehnic, regim circuit deschis și în centrale nucleare 1.3. Operatori economici producători de energie electrică prin hidrocentrale, indiferent de puterea instalată, în regim de uzinare și indiferent de deținătorul amenajării; 1.4. Irigații, Acvacultură; A.2. Surse de apă din subteran 2.1. operatori economici industriali; 2.2. operatori economici de gospodărie comunală, instituții publice, unități de cult și alții care folosesc apa în scop potabil;
--	--	---

		2.3. irigații și acvacultură; 2.4. operatori economici agrozootehnici. Lucrările de gospodărire a apelor, trebuie realizate în cel mai scurt timp posibil, având în vedere imprevizibilitatea fenomenelor hidrologice extreme, care până în prezent, au condus la pierderi de vieți omenești și bunuri materiale. Pentru a putea accesa fondurile europene, prevăzute în cadrul Axei 5 a Programului Operațional Sectorial Mediu, Comisia Europeană a solicitat României să demonstreze că sunt asigurate fondurile necesare pentru întreținerea și exploatarea lucrărilor care vor fi realizate în cadrul acestei axe. Această solicitare a fost menționată prin scrisoarea Comisiei Europene nr. 04838/11.06.2009. În plus, prin modificările propuse se vor implementa prevederile art. 9 al Directivei Cadru pentru Apă care solicită Statelor Membre să ia în considerare principiul recuperării costurilor pentru serviciile de gospodărire a apelor, inclusiv costurile resursei și costurile de mediu.
--	--	---

3.	Alte informații	Nu este cazul.
----	-----------------	----------------

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1.	Impactul macroeconomic	Prezentul act normativ reprezintă în fapt alinierea statului juridic al Administrației Naționale „Apele Române” la cerințele Directivei-cadru a apei 2000/60/CE, ca urmare a respectării principiilor generale: dezvoltare durabilă; precauție și prevenție; beneficiarul plătește și poluatorul plătește, deci impactul macroeconomic este pozitiv.
1.1	Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ stabilește o nouă structură a surselor de apă pe două mari categorii: apă de suprafață și apă din subteran. În această nouă structură, Marea Neagră, Dunărea și celelalte ape de suprafață vor fi tratate în mod egal. Acest lucru duce la valori egale ale contribuțiilor ce vor fi achitate de operatorii economici indiferent că sursa de apă este din Marea Neagră, Dunăre sau alte surse de apă de suprafață. Altfel spus, prin aplicarea unor contribuții egale ca valoare pentru operatorii economici ce desfășoară aceeași activitate dispar subvențiile mascate sau încrucișate, asigurând un mediu de afaceri concurențial normal. Trebuie menționat faptul că utilizatorii volumelor de apă pentru agricultură sau acvacultură vor fi de

		asemenea tratați în mod egal, acest lucru reprezentând tot un plus de echitate adus mediului de afaceri. Cu alte cuvinte, actul normativ creează un mediu concurențial real.
2.	Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3.	Impactul social	Nu este cazul.
4.	Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5.	Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pentru termen lung (pe 5 ani)

Aplicarea prezentului act normativ nu conduce la cheltuieli care să afecteze bugetul de stat, deoarece nu implică asigurarea nici unui suport financiar din bugetul Ministerului Mediului și Pădurilor sau direct de la bugetul de stat.

- mii lei-

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	- - - - -<
--	--

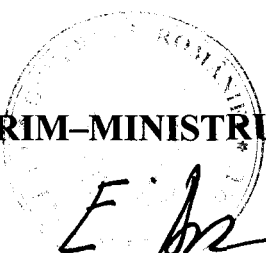
	b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	b) proiect de hotărâre a Guvernului privind reactualizarea cuantumului contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, prevăzute în anexa nr. 5 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, aprobată cu modificări prin Legea nr. 404/2003, cu modificările și completările ulterioare.
2.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezentul act normativ este necesar pentru a asigura implementarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2010 privind modificarea și completarea Legii apelor nr.107/1996, aprobată prin Legea nr. 146/2010, care transpune prevederi comunitare din Directiva-cadru a Apelor 2000/60/EC. Proiectul de ordonanță de urgență este în conformitate cu cerințele Directivei-cadru a apei 2000/60/CE, cu respectarea principiilor generale: dezvoltare durabilă, precauție și prevenție; beneficiarul plătește și poluatorul plătește.
3.	Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6.	Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În procesul elaborării prezentului act normativ a fost respectată procedura prevăzută de Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2.	Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3.	Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4.	Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5.	Informații privind avizarea către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul	Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul act normativ cu avizul nr. 1381/24.11.2010.

	Concurenței e) Curtea de Conturi	
6.	Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ		
1.	Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a prezentului proiect de hotărâre au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Proiectul de act normativ a fost supus comentariilor publicului prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Mediului și Pădurilor, la adresa www.mmediu.ro .
2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3.	Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare		
1.	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Punerea în aplicare a prezentului proiect de act normativ nu necesită înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.
2.	Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.


PRIM-MINISTRU

EMIL BOC